

"Soča" izkaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto L. 4.40
Pol leta 2.20

Cetrti leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri "postonicsah" se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat

7 " " " 2 "

5 " " " 3 "

Za večje čike po prostoru.

SOČA

Deželni zbor goriški

Tretja seja bila je v torko o 5. uri popoldne. Navzoči so bili vsi poslanci rezen g. Matije Joska, ki je svojo odobnost opravišil s pismom do deželnega glavarja. Poslanec razdelil se je litografskem proračun deželnega zaloga za leto 1887 in tiskano poročilo o delovanju deželnega odbora od zadnjega zasedanja do zdaj v italijanskem jeziku. Slovensko poročilo je baje tudi že končano in se razdeliti dan med poslance. Preberes se najprej zapisnik prejšnje seje v slovenščini in potem v italijanskem jeziku, ki se potrdi brez ugovora. Deželni glavar naznani novo došle peticije, med katerimi jih je več iz okrajnega glavarstva graditvega, da bi dežela sodelovala pri mostu, ki ga nameravajo gospodje Ritterji čez Sočo iz Podgorje v Stražice, kateri naj bi se vsled tega odprti javnemu prometu. Pravijo, da most bi stal, skoči bi služil samo za privatno Ritterjevo rabo, blizu 30.000 gld.; a okolo 60.000 gld., skoči bi imel služiti javnemu prometu, ker v tem slučaju bi moral biti širši in bi bile potrebne v Podgorji še druge priprave, da bi prišel v zvezo z državnim cesto. Poslanec g. Andrej Kocijančič stavi predlog, naj se premeni dežela postava za varstvo kmetijstvu koristnih ticev z dne 10. aprila 1870 št. 37 zakonika in ukaznika za avstrijsko-ilirsko Primorje v tem smislu, da bi se izbrisala kos in škvorec iz priloge C in preložila v prilog B redene postave, to je da bi se smela loviti in mrtva prodajati. Predlog se je postavno podpiral ta sprojekta se je tudi nujnost gledé njega, tako da g. poslanec ga je mogel že v tej seji utemeljevati in priporočiti v obravnavo pravnemu odsaku.

Za tem je predla zoornica na dnevnui red in je volila odsak 7 udov, ki naj bi pretresoval nasvet deželnega odbora o napravi deželne norišnice in deželne bolnišnice. V odsak so voljevali: dr. vitez Pajer (članik), dr. Abram, Iv. Gasser, dr. Gregorčič, dr. Manovich, dr. Nikolaj Tosciki, dr. Verzegnassi. Slovenski poslanci želeli so tudi dr. Rojca, a ni se udal. Sprejemajo se v drugem in tretjem branji načrti postav za razdelitev občinskih zemljishč v Grgarji, v Selu pri Komnu in v Šempasu, o katerih je poročal v

imenu deželnega odbora dr. Abram. Take se jo potrdil tudi načrt postave zastran razdelitve občinskih zemljishč v vseh: Zarčina, Zapotok, Velendol, Švinksi in Miščik, o katerem je poročal dr. vit. Tonkli. Isti poslanec poročal je v imenu deželnega odbora, da presvitli cesar ni potrdil onega dostavka k § 61. občinskega reda, ki ga je bil sklenil deželni zbor v lanskem zasedanju, ter predlaga drug dodatek, kateremu je visoka vlada občala svojo podporo v namen, da doseže najvišje potrjenje. Zbor sprejme v drugem in tretjem branji nov dostavak, ki se glasi: "Kadar ne zboruje deželni zbor, pooblaščen je deželni odbor dovoljevati razdelitve občinskih zemljishč in prositi dolične cesarske potrdbe". Po nasvetu dr. Abrama v imenu deželnega odbora sprejme se soglasno tudi v zadnjem branji načrt postave, s katero se dovoljuje davkarskim občinam Bilje in Orčevje, da smete ločiti se od sedanja županije Sovodnjske ter ustavoviti so skupaj kot ena županija z imenom "županija Bilje", med tem ko ostale davkarske občine Sovodnje, Gabrie, Peč, Rubije in Vrtoče ostanejo še dalje združeno v županijo Sovodnje z županjskim sedežem v Sovodnjah. Nazadnje utemeljuje poslanec Kocijančič učen prej omenjeni predlog, ki se izrodi v protresovanju in poročanje pravnemu odsaku. Ob 6. uri sklenil je deželni glavar sejo.

Cetrti so ja bo danes v petek o 5. uri poludne z naslednjim dnevnim redom: 1. poročilo finančnega odsaka o računu gozdorejskega zaloga za leto 1885; 2. o proračunu istega zaloga za leto 1887; 3. poročilo deželnega odbora o predplačni podpori Romanški občini za popravo jezov; 4. predlog dež. odbora o postavi, po kateri se zavaruje povrnitev posojila goriškega mesta v znesku 550.000 gld.; 5. načrt postave zastran razdelitve občinskih zemljishč Reuških; 6. predlog dež. odbora zastran pošiljanja maopranežev v ljubljansko posilno delavnico.

Dva važna predloga

prideta v razpravo v letosnjem ali v bodočem zasedanju deželnega zobra goriškega. Prvi zadeva norišnico

in bolnišnico na deželo, goriško in je bil zborjal predložen v drugi letosjni seji ter se je tudi izvolil že poseben odsak, ki bo o tem poročal. Drugi se ima še le prinesi v deželni zbor in zadeva kanalizacijo tržiškega polja (Agro Monfalconese), t. j. ravnine od Zagraja do morja med Krasom in Sočo. Ta dva predloga sta prevelike važnosti za vso deželo; zato je vredno in potrebno, da se natanko in počasno pretreseta na vse strani, kajti nasledki dobrega ali slabega sklepa v teh osirih ne bodo trpeči le kako leto, ampak se bodo kazali skozi več stoletij. Ne prisojamo si modrosti, da bi mogli temeljito in vsestransko z malimi besedami opisati pomen teh predlogov, ker v to se zahteva sodelovanje mnogih spremnih in za blaginjo dežele v resnicu unetih modij; a tudi popolnoma molčati ne moremo, ko se spravljajo naši zastopniki na reševanje tako vašnih zadev.

Du so zahteva v zdravstvenem osiru v naši deželi vedno večje, več najbolje deželni odbor, ki skoro dan za dnevnem dobiva prošnje iz raznih krajev dežele, da bi sprejel v norišnico na deželne stroške bolnike, katerih občine in posamezne društine ne morejo doma oskrbovati. Stevilo norcev, blaznih, besnih, iztradanih in enake hale ljudij močni se od leta do leta takoj ogromno, da nikako ni mogoče zadostovati vsem potrebam v tem osiru z dosedanjimi zdravstvenimi zavodi. Radi pomajkanja prostorov v goriški norišnici, katero oskrbujejo vsmiljeni bratje, ostati mora premnogo norih v domači občini, kjer uskončajo pogosto velike nesreče na življenu, premotenji in varnosti svojih sosedov. In še o tistih, ki so v norišnici, pripoveduje se, da nimajo takega varstva, nadzora in postrežbe, kakorško potrebujejo. Deželnemu zboru je sveta dolžnost, da se propriča, ali in v koliki meri so take pritožbe opravljene, ter da poskrbi, da se temeljito pomore onim, ki so že v norišnici, kakor tudi onim, ki so še po deželi. Gledaj prva storil se je važen krok s tem, da se se odpavile vse ženske nore (in sifilitične bolnice) in bolnišnice vsmiljenih bratov ter prenesale v žensko bolnišnico na Dunajski ali Novi cesti.

Tudi gledé neavadni bolniki imata dežela veliko večjo potrebo nego jo more pokriti z dosedanjima bol-

LISTEK.

Zadnje počitnice.

Star rokopis, ki mi je prišel nedavno v roke, obsegajoč gulinjivo povez, ki bo gotovo matsikomu všeč. Zato sem jo nekoliko predelal, ter jo podajem kot kratkočasno berilo česnjem citateljem pričujočega lista.

Sedaj čez tliko let, pravi pisateljica oah vrstic, spomnila sem se zadnjih in žalostnih svojih počitnic leta 18.. Napravila sem se tistega leta na svoj dom k ljubim roditeljam, bratom in sestram. Mati so iskreno želeli, da bi bila muna. Zakaj so gojili te misli, nisem vedela; oče so mi bili imovit mož, slišala sem, da so imeli celo gotovega denara sto tisoč. Jaz sem bila najbolj rasposojeno dete, bila sem prvorjenka; kar sem si utepla v glavo, to je moralno biti. Mati so trdili, da ne bom mogla živeti med svetom, v samostanu, sa rekli, ukrotijo te brez dveje. In res, dali so me v bližnje mesto k šolskim sestram. Vsako leto sem pa smeja priti domov na počitnice. Mati so bili uverjeni, da sem se nekoliko popoljšala; a oče, dekle in hlapci in tudi sosedje so trdili, da tako huda in drzna nisem bila nikoli prej. Zvali so me Mileto; jaz ne vem, kako so mogli zvati me tako milo; oče so rekli, da, ako bi mogli, bi me prekrstili, tako huda sem bila. Zato so bili primorani, ločiti me od doma od drugih malih mojih sester in bratov.

Torej zadaje leto je bilo in dovršila sem svoje učenje z odliko; moje učiteljice so vedno trdile, da sem kako nadarjeno, duhovito dekle, samo da sem raztresena in lahkomiljena. Najbolj jesilo je moje učiteljice, da sem govorila materni jezik; one so

vedno med sabo nemškutarile. Ko je bila le par let v navodu kmečka deklica, pisala je domov svjajem roditeljem nemška pisma, da so morali iskati tolmača, ki je raztolmačil, kaj je hčerka pisala. A moj oče je bil narodnjak z ves dušo in taka je bila njegova hčerka. Zato pa so gojile proti meni neko mrzajo, sa katero se pa jaz še zmenita nisem. Bližal se je dan, ko odrižem proti domu. Pred ta dan me je poklicala častita predstojnica v svojo sobo in me prijazno uprašala, pridem li še v samostan. "Da", odgovorim ji na kratko, "ako se niso mati premislili in ako še želé, da naj ostanem v samostanu". Poslovila sem se in odšla.

Drugo jutro so me spremili na postajo. V želaiškem vozu vznemirovale so me čudne misli. To je zadnje leto grem domov; v zadnje se bom poslavljala od svojih dragih, od svoje domovine. Saj mati tako želite; gravili so mi večkrat, da za me bo najboljši v samostanu. Oni so ljubili Rosau, mojo drugo sestro, in njo so si odločili za dom. "Da, da, teta Jane Jarnova me bolj ljubi nego mati", mislita sem si in srce me je za trezotek zabojele; a bilo je hitro boljše, ker sem se pripeljala na postajo, kjer so me čakali moji dragi in vsprekeli me z velikim veseljem. Srce mi je v prsih nemirno bilo; prav čutila sem, kako mi silno utriplje, ko sem zagledala po desetih mesecih svoje drage in sicer zdrave. S postajo peljali smo se proti rojstni hiši, kjer sem zagledala beli dan, kjer mi je zibka tekla. O zlatagleta detinska letal. Koliko sladkih občutkov je čutilo srce moje, ne morem izreči. A sedaj bila sem že skor dvaletno dekle in prve cvetnice bile so za mano. Brez števila vprašanj stavili so mi moji dragi, kakor da bi me ne bili videli že celih deset let.

Ko smo stopili čez domači prag, tekla sem v

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gospodski ulici blizu "treh krov", na starom trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Ca-serma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročina pa opravnitvju „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vrădajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delačec in drugim neprimočnim se naročina zniža, ako se oglaša pri opravnitvju.

sobo k teti Jani; a v moje največje začudenje ni je bilo več. "Kaj je teta Jane Jarnova umrla, mama?" vekliknem začudenja. "Zakaj mi niste nič pisali?" vendar bi jo bila rada še enkrat videla." "Kaj hobeš, da bi ti bili pisali; saj si jo že velikokrat gledala in vedela tudi, da je stara kot skala. Tak človek je že nadležen sebi in drugim ljudem. Danes ali juče se mora uleči v grob. Srečna je teta Jane, da je tam, da bi bili le mi tako srečni." Tako so mi govorili mati z nekako lahkoto, kakor da bi jim ne bilo življene prav nič. Saj meni se je zdelo, da so mati srečni in da se z očetom ljubita; saj v naši hiši je vladal vedno mir, kolikor sem se jaz spominjala. Govorili so tako čudno, kot bi bili pozabili na nas, ki so nas misli precejšnje število; zdele so mi je, da bi se hoteli rajši danes ločiti od življenga nego jutre. "To je vsakdanja prikazen," pristavili so, "prav nič posebnega ni; pregovor pravi: „enega v jamo, drugega v slamo.“ Meni je pa pri teh besedah močno arce zbolelo, da nisem mogla raztolmačiti, kaj vendar mislijo naša mama z temi besedami. Oni, ki so bili vedno tako občutljivi, so mi pa danes pravili vse to brez solze in s tako trdo besedo. Sum se me je lotil in mučiti me je jela misel, da mati niso srečni; domisliha sem se, da so bili veliko krat zamoličeni. A bala sem se vprašati jih, dasi sem bila že dvajsetletno dekle; danes je bila mati slabě volje, morebiti jo je kdo ranjil.

Misliti pa tudi nisem smela, da tete Jane Jarnove ni več med živimi; ona je bila stara teta v hiši. Pravili so mi, da je bila mlado, lepo dekle, o svojem času nevesta bogatuemu plemenitemu mladiču. Nekoliko mesecev pred poroko moral je iti v vojsko in prva krogla zadela ga je smrtna. Teta se jo pa zarotila, da ostane vedno dekle; torej ostala je z

njenicama na Studenci (via Alvaro) in na Dunajski cesti. Dasi je delila veliko potrošila za razširjevanje prostorov tako v eni kakor v drugi bolnišnici, vendar ne zadostujejo potrebnim domačinom in tujih potnikov, ki bodoči, laži in onemogoč morajo zatekati se v dnevokoljubje napravu, katerim je delila prikrbovje javnost. Valedi tudi ni prestora, da bi se v Gorico spravili nači bolniški, ki lokijo po svetu, kjer moramo za nje več plačevati nego bi plačali, ako bi se zdravili doma. Vrhnu tega velja tudi glede tega oddelka, to, kar smo omenili glede notičnic, da se skoči namreč mojne pritožbe o postrebi in zdravljenju bolnikov. Tudi to zadevo mora delata zbor prekriti, da se zavrnejo obrekovalci ali pa da se odpravijo pogreški. Gotovo je, da zdravniška pomor v gorilskih bolnišnicah ni tako, da bi vsak bolnik za vsake boljše nači eno pomor, ki je potrebna, in da valedi tega zdravniških zasev svetujejo pogosto bolnikom, naj gre do v Trst, ker ne upaja, da bi dobili v Gorici, kar se jih ponuja v Trstu. Nači bolniški gredo pa sami od sebe v Trst, ker nimajo moženja v takojnem zdravstvenem zavodu. Mogode, da se godi to tudi zaradi lepih; a vsekakor trpi delata na tak način. Zato je treba, da se prideli s medrim postopanjem gesickim bolnišnicam, sedanjim ali biderim, moženje, ker nezupanec temu delata in posameznike prav mnogo. Treba je torej ponuditi glede bolnišnic, kakor glede notičnic.

Z notičnicu in bolnišnicu je v enki zvezni hirsliču, katere sprejemam odpadko iz obč, t. j. tako, ki si ne morejo pomagati in živijo na javne stroške, ki pa niso sposanci ni za bolnišnico, ker so zdravljivi, ni za notičnico, ker so dobiti notič, katere lahko otrok vodi, ako ima kaj pameti. Taki ljudje se ne smejajo medlati ni med bolniško ni med notič, ker za nje se radeni prehranitava po drugih načelih brez drugih zdravil in zdravnikov (le z načelom mojno zdravniško posredovanje) in stanejo torej ranaj. Sedanjem notičnico je pogosto posiljala županstva, naj spravijo domov tako "zoro"; a ker niso vedeli kam z njimi, poslili so jih v notičnico in delata je plačevala za nje 50 kr. na dan. Dobro urejene hirslične pod vodstvom in očekvalištvom kakog ženskega duhovnega dela prehranjuje hrujede ljudi navadev za 30 kr. na dan. Torej bi se delo s te strani in na tak način delati morskih prihramov. Zdi se nam, da zdravstvene in bolnišnične zadeve se morajo pretresovati v svoji celoti in po svoji notranji zvezni, ce tudi ni mogode izvršiti na takrat vse, ker se spremna kot dobre ali potrebujo.

Ako bo treba sidati novo notičnico in novo bolnišnico, potrebovali bomo veliko denara; ali da se vse red modro uredi, prinašala bota zavoda delata dobitek, kakor ga donačo drugod. V nekem malem mestu : Češkem se v nekaterih letih celo ustavnove stroške poknili z dohodki iz prehranitava. Ako bi imela velika mesta škodo od svojih velikih zavedov, bi si jih ne želela in ne napravljala; ali znano je, da povsed se na velike zavode potegujejo. V Gorici bi zdravstveni zavodi, ki bi odgovarjali vsem zahtevam časa in vede, lahko laže izhajali, ker je mesto delo znano kot zdravilče. Denara ne moremo zapreti poti iz řepa; ali ga moremo posiljati v Trst in druge mesta, ali pa ga, moremo potrošiti doma na potrebne zavode. Gledati se mora le na to, na kak način se zdravje boljši kupi ohrani ali zopet dobi: po sedanjem ali po kakem drugem. Gotovo je, da plačevati moramo; plačujmo tako, da nam prisene dečar kolikor mogoče visoke obresti na zdravju.

Kakor prvi, tako je tudi drugi predlog silno

valja za načo delo. Ravino v Territoriju (zgorje omenjenem okraji, ki je bil do tega stoletja pod beneško ljudovlado) hočjo prepreči z vodotoki (potonami ali kanali), ki naj bi vodili vodo na vse strani ter pomagali rodotvornost odaščo zemljo. Danes pridejo se tam poglavito vino in žito (pšenica in korenica); drugi pridelki so tako majhni, da se niti ne stejejo; živine redijo teliko, kolikor je potrebujemo za obdelovanje zemlje. V Foljana (Foljana) je dobrša lesca in kamnena obrtjava; v Tridičevetu ribarstvo in obrtjava s pavolo ali kanalino. Vinski pridelki ne potrebuje preveč slage, ki mu celo škoduje, ako presoga neko mero. Združna polja namakati z drago vodo dandanes ni vredno, ker živila cena je tako nizka, da daje vijava jaka nizake obresti od glavnice, ki je v nji zazeten. Vendar bi morda imeli eno vodotoko in kanaliziranje lepe vaspice, ker bi sposobno ravna na bojne travnike, kateri bi dali obilne sena in bi pouzdrodili velik napredok v živilorejji.

Ob enem bi se pravila vodena moč v oni okraj in veliki posestniki, kateri ne vejo kam so svojimi kapitali, zidali bi mogočne tovarne ob novih vodah, kar bi jih zopet donačalo lepo dobitku. Kakor se morejo torej navajati razlogi proti kanalizaciji, tako se lahko navežejo tudi za njo. Med drugimi pomembnimi bi se v okraji vrtnarstvo in sadjarstvo, ki v novejših časih dejajo dobro dobitke. Treba boret se pretukati stvar na vse strani, da se sposna, kolikor bi bil dobitek na pridelkih, ska bi se ona semajna propregla z vodotoki.

Potem pride pa denaro pralača na vodo. Podjetje bi bilo, kaker se sploh govoriti, blizu en milijon goldinarjev (950.000). Valedi neke nove državne postave pravijo, naj bi se ti stroški takoj razdelili, da bi država prevzel dve petini, delata dve in dotični okraj eno. Pravijo, da država bi svoji dve petini podarila, delata pa le posodila, tako da bi s časom dobila nazaj glavnico in primerne obresti, ter da bi torej ne trpeča nikake škode, ker bi prav za prav ničesa ne dala iz svojega zaklada. Na prvi pogled zdi se torej, da omenjeno podjetje bi bilo za delata v finančnem osiru brez nevarnosti; pa vendar ni popoloma tako. Ako rečeni okraj v resnici povrne glavnico in obresti, potem delata v resnici ne bo imela nikake zhub; ako pa oni okraj ne bo mogel, ali ne bo hotel plačati glavnice ali obresti, potem bi delata toliko zgubila, kolikor bi jo ne bilo plačano bodisi na glavnici bodisi na obrestih. Zato bi mogla delata po načem mnenju le tedaj udeležiti se tega podjetja, ako bi bila povzetičenih predipla p o p e l i o m a zavarovana, ker drugade bi dale le nepovršno podporo pod imenom obrestovne pridiplače. Takih podpor pa delata nikakor ne more dajati, ker to preega njeni moči. Zato pripovedamo svojim zastopnikom v delatnem zboru, naj obe predlogi netanko in veste proučarijo.

Dopisi.

Z desnega brega Soče, 4. decembra 1886. Po mnogih slovenskih listih, posebno v "Soči" čital sem v zadnjih letih morskih časov, ki je razpravljal zadeve o goriški bolnišnici. Naj bude torej tudi meni dovoljeno, da napišem par vratic v Vaš časovni list "Soča" o tej tako važnej zadevi. V neki seji delatnega zboru l. 1883 je delatni poslanec goved dr. Rojic predlagal, kakor se bira v Stenografskem po-

ročilu delatnega zboru na strani 133., naj blagovoli visoki zbor naročiti delatnemu odboru, da v upravnem, gospodarskem in zdravstvenem osiru na tačno in do dne preteha razmere način bolnišnic in bolnišnicne prizanke s plošč, da zashiči o tem tudi doktorje zdravništva in da poroča v prihodnjem zasedanjem. Tako se glasi predlog v poročilih, ki so jih dobila nekatera županstva, in o tem se je pisalec tega vratic namenil govoriti.

Mraz mora pretresi kosti in možeg ubogemu davkoplăčevalcu, ko čita take dopise, kateri se od omejenega časa večkrat v letu po časnikih nahajajo. Posebno neka številka "Soča" je pred kratkim časom temeljito s številkami dokazovala, kako je in kako bi morale biti! Taki dopisi, posebno omenjeni, je moral priti iz pereč moža, ki razmera dobro pozna, ker za njim ni bilo nobenega popravka, kar spričuje, da je resnico govoril. Žel mi je, da ga nimam sedaj pri rokah, da bi morskih županstva, in bi drugikrat kaj o tem.

Glavno vprašanje je, kaj je slavni delatni odbor v tej stvari storil? Ker se nisem s to rečjo do sedaj mnogo pečal, prosim uredništvo "Soča", naj bi ono blagovoli to stvar kaj pojassiti! (Berite poročilo o drugi seji delatnega zboru v št. 50. in 51. našega lista. Ur.) — Drugo vprašanje je, ni li znauo slavnemu odboru "Slovenskega jeza" v način Brdih, kako strašljavo poplavijo in žuge vse poplaviti davkarska povodenje radi nezgodnih bolnišničnih stroškov. Ali ne misli li zastaviti trdenje jez temu budoursku? Da bi se kdaj ne izpodikal in rekel: vsakdo naj pomeni pred svojim pragom prijet sem najprej svoje politično društvo "Jez". Sledi avto nejevoljo se moram obrniti pa tudi do slavnega odbora društva "Sloga" v Gorici z resnim vprašanjem. Ali se zdi omenjenemu društvu, da ne spada v njegovo področje ta toliko potreben predlog? Prežalostno je, da niti besedice nimate za nas uboge davkoplăčevalce! Vam se ni izgovarjati, da si ne veste pomagati; od Vas tirja se torej, da storite v tej reči potrebne korake.

Da bi pa kdaj ne rekel, da se udriha le po tistem, ki največ dela, naj se tretje društvo nekoliko opominim, namreč slovensko politično čitalnico v Čepovanu. Tudi Vi, dragi Čepovanci, ste se prav vrlo potegnili in tudi bili usiljani. Še celo v državnem zboru se niste bili poslati svoj glas; tem manj se morate dati našega delatnega zboru. Zatorej Vas pozivljam na delo, da tudi od Vaše strani storite svojo preaveto dolžnost! Slavna županstva so bila poklicana že večkrat po slovenskih listih na delo! Ali je mogode, da imate župani zamašena učesar! Ali ni Vaša najsvetješa dolžnost, da to stvar resno v roke uzamete! Vam pa, delatnim poslanecem obeh narodnosti, gorko na vse polegamo vso omenjeno stvar; od Vas se zahteva, da jo nadrobno preiščete in modro uredite!

Davkoplăčevalec.

Izpod Krna, 11. decembra. — Imeli smo letos že vse leto ali posebno zdaj v jeseni od sv. Janeja do konca novembra neizredeno lepe dane. Uže starci močje se mi rekli, da tako lepe jeseni niso zapomnili. Posebno dobro je bilo, kadar smo kosili otavo in napravljali fidej za svojo živilo drobnuco. Lepo je bilo, ko smo sejali otrusino in kopal krompir; ni bilo treba batiti se, da se umazde kdro je del v njivo. Tako vreme je za gorskega kmetiča neizredeno draga. Ali vremena se spreminjajo in imajo žalostne in veselje nasledke.

29. in 30. novembra bilo je prav lepo, ali kar na enkrat oblik zaskrije sonč in včer začne izpod solince pihati mrzel kot kača. Oblaki dorcev naprej s rojimi težkimi bremeni, dokler ne pridejo do visokih gor; in tam začne iz njih padati dikok sneg in pada več dneje in noči zaporedoma. Vsake misle drevese je imelo toliko snega na sebi, da se je del napregnilo; stare drevese so se od teke polomila. Polomile so se jim veje ali vrbi, več se jih je učimilo pri tleh; velikemu drevju, ki ni moglo držati teže in se ni moglo atomiti, so pa korenine ospastile in se je drevje s koreninami vred urilo, tako da mora trpeti ubogi hribovec neizmerno škodo. Taka drevesa, kakeršna je sneg poškodoval, morajo rasti 16 do 20 let in še več, da trastejo tako velika in močna.

To je trajalo do 7. decembra; kar na enkrat mrzla nekoliko odješa in oblik od juga začne vzdigravati se čez Matjur proti Kraju in 9. decembra začne iz oblikov liti, kakor da bi bila hotela zadaja kaplja prej pasti iz oblikov kakor prva. Deboli sneg pak ni mogoč pastiti raz sebe vode, ki je tako hitro padala; kadar se je pa sneg vode napojil, ni mogel več take teče prenatisi, utrgal se je in v vsakem majhnu hribčku naredil se je plas in spustil se v nizavo, v ravino. Kamor se je zatekel, ni mogoč, kdo mu gre nasproti in kdo mu je na poti, naj bodo senki ali kope, vse enako je pobrenil in odnesel v globoke grape. Tako sem shčel, da se v okolici plazovi odnesi ubogim kmetom šir senike s senom vred in šest kopč; enemu samemu je uvelo 3 zaporedoma in trem pa po edno. Vsaka kopja se šteje od 15 do 20 centrov sena, vsak senik od 45 do 60 centrov; torej je zopet veliko škodo ugrodil sneg, katerega je tokrat na enkrat padis.

četrti hiši, delata je in se ščela po hiši opravljajo lahka dela in varovala je ceso. Dobra je bila teta Jana, ker je ljubila otroke in oni njo. Ta prijetna sivolasta starica stopila mi je tako živje pred oči in vlegla se mi v dujo.

Ko je kdo le z vrati zaščipal ali vstopil, carla sem se nehotela in mialile, da pride teta Jana z rudoč rutico okrog glave. To barvo je Jana silao ljubila. Nekedaj v mladosti so ji rekli, da rudeč najbolj pristupa temučini, temučoki deklinci, kakor kar je bila ona, in pri tem je ostala vse žive dni. Ko je je kdo vprašal, kakšno obliko bodisi rudoč ali predpasnik si hode kupiti, svetovala je rudeč. Prav pokmetila se je, dasi je bila bogata grajeka k heč.

Torej stopila mi je pred oči teta Jana in destinovo, ko sem se že kot otrok krečala okolo nje v eno mer ter popravljala jo, kedaj pojdeva po vasi na sprehod. Hodili sva redno vsek dan, če je le bilo vreme za to. Vedno je imela polne žepje jabolk, hrušk, oreškov, lešnikov. — Posibala pa ni nikoli dati mi skorje trdega kruha, dasi sem imela preobliko mohkega doma; mati so celo pravili, da je malo, jačja in micko v njem. Ona starica ni mogla grizti, ker je žito davao zgubila zobe in ni imela nobenega več. Na deklincu, na, saj imam tako dobre in bele zobčice kot rudoč grizi z njimi. Več, dete moja, krah zmetovati je greh. Tako nekako mi je govorila teta Jana. In res adele so se mi njene skorje boljše nego ščokaj, ki so mi ga ponujali drugi ljudje.

Teta Jana sam posebno ljubila; to je bila zlasti dobra. Vse mi je storila, vsako najmanjšo željo mi je,

izpolnila, povsed me je petila, kamor sem hotela, da sem bila le zadovoljna. Navadila me je že v rani mladosti plesi nogovice, kačkati in vesi; rekla mi je vedno, da se mora le na to, na kak način se zdravje boljši kupi ohrani ali zopet dobi: po sedanjem ali po kakem drugem. Gotovo je, da plačevati moramo; plačujmo tako, da nam prisene dečar kolikor mogoče visoke obresti na zdravju.

Ta večer je v prvo čutilo srce, kaj se pravi žalovati; poklicem Rosano svojo sestro, naj gre k počitku; spali sve skupaj v eni sobi. Jaz sem bila potrebljena počitka, a vendar bi bila rada zvedela od sestre, kaj se je zgodilo v hiši ta čas, ko ni bilo mene doma. A Rosana je bila dobra, blaga, mirnega značaja; govorila ni drugega ko Boleslava, svojem žarofencu, katerega je ikreno ljubila, in zdelo se mi je, da se bi mogla poslušati brez njege. (Konec pravi)

S-Ponikov., 30. novembra. — V. 86, in 94.
štov. „Edinstv dolžil me je neki dopisnik „iz tol-
manskih gor“, da bi bil juž nagevarjal občinske od-
bornike, naj mene volijo županom. Dopis omenja
tudi sestava in djanja, katerih sem se neki pri tem
določil posluševal. Vse te obdolževanje imenujem „ra-
močno let“. Dokazati morem, da sem se potegoval
za druga moža, ki ni krčmar in sposoben opravljati
županov posel, ki domuje na Ponikah v središči
občine. Iz prvega dopisa posnemajo čitatelji, da sem
bil jas zarad tativne zaprt. Bil sem zaprt radi t-peža
in to v mladih letih. Gospod župan pa tudi ni v
svoji družini neomadeževan, kajti njegov sin voznik
bil je tudi že v zaporu. Prvi dopis hvali delovanje
sedanjega župana, a to nezaslužno. Naj omenjam
samou en slučaj. Sredi vasi Pečine je prostorna mlaka,
katera ni bila v času sedanjega župana še nikdar
ocenjena. Slišal sem govoriti ptujce, da tacega surada
v poletnem času ni nikjer, kakor prav na Pečini.

Tudi oesta mimo županove hiše je večkrat v
takem stanu, da jo morajo vozniki zamičiti ka-
menja. Dopisnik se tudi norčuje z mojim premo-
ženjem. „Kajte som posestnik v dobrem stanu brez
županove časti, kakor pa čez glavo zadolžen župan“.

Gospod župan se je pri neki priložnosti sam
izdal, da je njegov sin pisal omenjene dopise čez
mojo osebo.

Jakop Pisk. h. št. 28.

Iz Sela, 21. novembra. Že pred tremi meseci
se je sproščil misel med udi našega bratnega društva,
da bi se tudi pri nas osnovala poddržnica sv. apo-
stolov Cirila in Metoda. Med časom pa smo pominili,
da je bolje če se more kaj trajnega nego kaj
začasnega ustanoviti. Če bi si bili osnovali omenjeno
poddržnico, nismo gotovi, ali bi ne bila z malimi in
posneje z razpadljivimi močmi životarila. Zato se nas
je presegla itavilo podpornih udov namesto pristopiti
k poddržnici sv. Cirila in Metoda v Ajdovščini,
z namenom, da bi dali izgled, kako naj storijo tudi
po drugih občinah našega okraja. Taka poddržnica
bi postala mogočna, bi bila rodotivna, ker vsak ro-
deljuben človek bi moral nagibati sosedu, da bi pri-
stupili kot podporni udov.

Taka velika poddržnica bi imela velik odbor;
odborniki ali poverjeniki bi bili po množini udov tudi
po drugih občinah tega okraja. Taka poddržnica bi
morala imeti vsako leto eno samo pa v eliko ve-
selje. Kadar bi se po mojem mnenju vpisalo
mnogo udov (podpornih) v raznih občinah, morale bi
se veselice dehat, tako da vsako leto bi bila veselica
na drugem kraju po množini udov. Pri taki veselici
bi morale sodelovati zbrane moči vsega okraja. Zato
živo na sroč počagam, naj bi g. dopisnik iz Sv. Križa
pri Ajdovščini odstopil od mnenja, da bi si tam
osnovali svojo poddržnico. Kot prvi sosedje na pragu
Ajdovščine naj bi tjo pristopili ter s tem postavili
temelj mojemu načrtu. Sicer pa je to le moje in
ved mojih tovarjev mnenje, drugače pa se rad ustan
im se poprime tudi drugih potij, samo da bi res
veselje pomagale.

Za tako napravo se žrtve ne čutijo, vendar pa
bi bil to velik korak, ker tu gre za sv. vero in dom
ob cem. (Taka poddržnica, kakršno nasvetuje g.
dopisnik, bila bi v resnicu velika in bi lahko mnogo
koristila, vendar zdi se nam, da je premalo, ako se
za vzbujeni in napredni ajdovščinski okraj odloči samo
eno središče delovanju v namenu družbe sv. Cirila in
Metoda. Menimo, da bolje bi bilo imeti ved središč,
n. pr. v Ajdovščini, v Černičah, v Dornbergu, v Ri-
fembergu, v Sv. Križu in morda še kje. Ur.)

Z dežele, 10. decembra. — Kakor sem čital
v 44. številki časopisa „Sode“, hotel nam je g. Žepič
uneti veselje do živinorije in nam je izračunal tako
velika dohodka, da se nam zdijo neverjetni. Pisal je,
da se lahko dobi od ene krave na leto 1835 boka-
lev mleka in da se proda najmanj po 9 krajcarjev
bokal in da, ako kmetovalce redi šest krav, dobi samo
za mleko 1000 gl. na leto. Potem šest telet po 25
gl. eno da zopet 150 gl., tako da značajo vsi dohod-
ki skupaj 1150 gl. na leto. No zdi več mi, da to ni
prav lahko, ker zdi povedal, koliko pa krave snedo
na leto. Naj torej dragi dopisnik izračuni še stroške,
potem bomo vedeli, koliko je pravih dohodkov, ker
drugače je to nemogoče, kakor vem sam, ki sem tudi
že kaj izkusil v tej načini. Stroški bom drugič raču-
nil, ako jih ne bo spredaj omenjeni g. dopisnik.

J. L. kmetovalec.

Politični razgled.

Iz Budimpešta se poroča, da ogerska vlada
odpove avstrijski o carinski in trgovinski zvezi,
ker se je baje ogerska vlada zavezala nasproti
ogerskim podjetnikom, da mora obvezljati carina
po prvem dogovoru. Kako se bode ta vozeli raz-
voziti, ni znano, pač pa so prišli minister Tišza

in še dva druga ogerska ministra na Dunaj, da
bi poskusili rešiti to nalogo.

Težišče deželozborskemu delu je sedaj v
odsekih, kjer se marljivo dospriavljati gradivo za
javne seje. Govori se, da so dobili deželnih gla-
varji migljej, naj bi pohiteli s proračunom za
leto 1887; mogoče, da je tem poveljim uzrok
avstro-egerska nagodba, radi katere bi imel dr-
žavni zbor prej pričeti nego je grof Taaffe za-
četkom numeraval. Iz deželnih zborov nemamo
posebnih rečij porečati: tirolskemu predložila je
vlada predlog o šolskem zakonu, kateri večina
najbrže sprejme, kajti po tem zakonu dobi ka-
toliška cerkev na Tirolskem zopet velik upliv v
šoli. V krajinah, okrajnih in v deželinem šolskem
svetu imeli bodo cerkev, šola in prebivalstvo
svoje zastopnike. V češkem dež. zboru stavlja je
pl. Plener predlog, naj bi se razdelila dežela v
sodniške okraje, ki bi bili ločeni po narodno-
sti, ter odstranile znane Pražekove jezikovne
naredbe. Ta predlog, ki je sposoben edino le
razburiti vedno več duhove na Češkem, se naj-
hitreje zavrže in gospod Plener ali kak drug
poslanec ga prihodnje leto obnovi.

Bolgarska deputacija na Dunaji bila je
sprejeta po grofu Kalnoky-ju, ki ji pa inenda-
ni kaj posebnega povedal, in po ruskem posla-
niku knezu Lobanovu; grof Taaffe je ni hotel
sprejeti. Lobanov ji je reklo, da jo ne sprejme
kot poslanik nego kot star prijatelj gospodov v
deputaciji, in ji je potem objavil, da jo ne sprejme
v Petrodu niti car niti minister Giers. Z
Dunaja odpotuje vsled tega menda v Berolin,
potem v Paris, London, Carigrad in zopet domov v
Sofijo; pa menda ne opravi mnogo, kajti Rusija
noče odnehati od svojih tirjatev. Čudno,
da jo Turčija prav močno podpira. Turški komisar
Gadban je nazarec regentstvu v Sofiji nujno
priporočal, naj sprejme kneza mingrelskega kne-
zom bolgarskim, dokler ne bude prepozno, toda
regentstvo noče nič o tem slišati. Vsled tega je
menda Rusija dala ruskemu tajniku v Sofiji po-
velje, naj bode na odhod pripravljen, in Petro-
gradska vlada ukazala je poslati denar ruski, ki
ji je bil v varstvo izročen, v Berolin. To bi
pomenilo, da bi nastale v Bolgariji lehko resne
homatije; a od druge strani pripovedujejo listi,
ki slišijo travo rasti, da je vzel vso bolgarsko
zadevo Bismarck v roke ter da se gotovo mir-
nim potom reši.

Ministerstvo francosko je na novo sestav-
ljeno; predsednik mu je Goblet, in bode hodilo
najbrže pot prejšnjega ministerstva.

Komisija nemškega državnega zpora hitro
nadaljuje posvetovanje o vojaškem predlogu. Vlad-
ni nasprotniki bi radi dokazali, da sta nemška
in avstrijska vojska boljša nego sta jih slikala
Moltke in vojni minister, francoska in ruska pa
slabši. A od vladine strani se temu oporekri in
tako dokazuje potreba, da se vojaški predlog
sprejme.

Domačje in razne vesti.

Radodarne darove za otroški vrt in dekljuško
šolo poslali so opravnosti "Sode" naslednji dobrotniki:
J. K. v. D. 2 gld.; Tešimir 2 gld.; rodoljub v
Lahih 4 gld.; Iv. Murovec 2 gld.; St. Stančan 1 gld.;
A. Hvalica 2 gld.; A. Gregorčič v. St. Ferjanu 2 gld.;
— Za božično drevo so darovali: F. E. 60
kr.; J. B. 50 kr.; Sečembrski 3 gl.; J. P. (občan) 1
gld. Imena drugih dobrotnikov za božično drevo
nam niso še došla; a izvedeli smo, da nebrani da-
rovni značajo od 30 do 40 gld. Hvala vsem dovelj-
ljivim darovalcem v imenu božjega deteta, česar da-
sti je vse namenjeno.

Božičnica za otroke slovenske dekljuške šole,
otroškega vrta in druge, ki pridejo zraven, o kateri
smo uže parkrat pisali, bo prihodni četrtek 23. de-
cembra ob 4 1/2 uri popoludne v čitalnišni dvorani.
Spored bo obsegal petje, govor, deklamacije, igro
"Smerekova veja" in razdelitev darov. Od otrok se
ne morejo pričakovati taki vspahi, kakor od ljudij,
ki so odrasli, pa vendar smo prepričani, da nikdo
se ne bo kosil, kdor pride poleg. Zato vabimo naj-
prej roditelje, ki naj privedejo seboj otroke, ki ob-
iskujejo redeno zavudo; potem pa tudi druge rojake
svoje, ki naj pokažejo svojim otrokom, kako se pri-
naslanjati sveti Božič, posebno rodoljubje iz mesta in

z dežele, ki so prijatelji in podpiratelji omenjenih
zavodov. Da se ujedno vabi vsi udeleženci
čitalnice Goriske, ki je brezplačno odstopila svoje pro-
store, in udeleženci podporne društva, za kateri otroke
se v prvi vrsti vzdržujeta šola in vrt, razume se
samo ob sebi. Nadejamo se torej obilne udeležitve in
lep izviro.

Goriska narodna čitalnica imela je pre-
teklo soboto 11. t. m. ob 6. uri zvečer svoj letoski
občni zbor. Udeležilo se ga je mnogo društvenikov,
precev več nego druga leta. Predsednik dr. vit. Tou-
kli pozdravi navzoče; potem prebera tajnik dr. Kos
poročilo o delovanju v preteklem letu, ki se uzame
na znanje brez razgovora. Deurničar IV. Pirjeve
prebral je potem račun za leto 1886, ki se je izročil
v presejo trein pregleđnikom, ki so se koj izvolili.
Pri preudarku za leto 1887 uvela se je živahnata
prava, ki je trpel dalje časa. Slednjo se je prora-
čun potrdil z nekaterimi premembami v stroških.
Predlog o zvišanji mesečnine ni prišel na glasovanje.
Slednjo se je vrnila volitve novega odbora. Ker je
večina izvoljenec izvolila skorajno čust, ostane star
odbor še meseca januarja na svojem mestu, posebno
ker mu poteče leto, od kar je bil izvoljen, še le 30.
januarja. Za Silvestrov večer delajo več priprave
in nadeljati se je, da se priredi tisti večer lepa na-
java. Tudi na čas v novem letu se še delajo sklepi.

Slov. bralno in podporno društvo v Go-
rici bo imelo svoj letoski občni zbor v nedeljo 19.
t. m. ob 8 urah popoludne v pritlični dvorani Mar-
sinjevi. Društveniki se ujedno vabijo k obilni udeležbi.

Duhovske zadeve. Mil. g. škof tržaški dr. I.
Glavina bil je pretekli torek v Gorici, da je ob-
iskal knezonadškofa goriskega in da si je ogledal
svoje bogoslovce, katerih ima letos 45, vedenim v
prvem tečaju. Tržaška škofija ima v goriskem se-
menišču za svoje bogoslovce 40 mest, v Trstu pa
10, skupaj 50. Preteklo je že veliko let, od kar ni-
šo bili vsi prostori napolnjeni; morda bodo v na-
slednjih letih. — Pred. g. Jožef Pavletič, vi-
v. C. em, predložen je po patrnu grof Stras-
soldi za župnikovo mesto v Renčah. — Pred. g.
župnik v Kojskem M. Koršič je baje hudo zbo-
lel; uža dolgo sta bolna tudi pred. g. Peter Utili,
župnik v Št. Kancijanu, zdaj v Pierisu, in č. g. J.
Tribusson, kaplan v Tržiči. Stanovski tovariši naj-
se jih spominjajo v molitvi.

Vreme začelo je biti zopet nestanovitno,
mraza nimamo, drugo pa skoro vse. Po hribih pa-
del je sneg prav na visoko, v mestu je pa samo
lilo nekaj dñi; potem se je nekaj zvedrilo, pa
spet pooblaci; včeraj pihljal je prijeten južni ve-
ter. Kako bo naprej, ne vemo; a navadno se o ta-
kem času vreme ne ustanovi, ako ne potegne neko-
liko mraza.

Kolera v Gorici je samo strašila, a v resni-
ci je ni bilo; izmed dveh na grizi bolnih blaznih,
ki sta spravila nekatere ljudi v nepotreben strah,
je eden umrl, drug pa ozdravel. Candutijeva
hiša za gradom je vsled tega zopet prazna.
Umrla človeka poslali so v Ljubljano ali še dalje,
da mu bodo preiskovali drob, v katerem se nahajajo
pri koloroznih neki "bacili" (silno majhni živi
mehurčki, ki se ne vidijo s prostim očesom, ampak
s steklom, ki povečuje redi za 500 krat).

Kokošarji in kokošarice naj bodo veseli, kaj-
ti naš magistrat jim je dovolil, da smejo prodajati
piščance, kokoši in drugo kuretnino po svoji volji
v "kajbi" na trgu sv. Antona ali pa na Ribjem tr-
gu zraven sol. Marsikatera kmetov, ki je morala
prej po mestu hoditi ves dopoludne in ponujati svo-
je blago, bo vesela, ker bo smela čakati s kokot-
imi na mestu, koder hodijo ljudje mimo, med tem ko
je morala druga do zdaj čepeti na trgu, kamor ni pri-
šel nikdo, če ni bil prav siljen. Tudi kupovalkam
izkušnjalcem bo všeč, da bodo skoro vklip vali tri-
gi, na katerih se kupuje, kar je v kuhanji potrebno.

Cerkv na starem pokopališču odprla se
je 8. decembra in bo v nji od zdaj naprej sv. maša
vsako nedeljo in vsak praznik. Gosp. Mazzetti na-
pravil je brezplačno vrata v zidu ob Franca Jožefu
cesti.

Zornice imajo tudi istes v vseh župnijskih
cerkvah v Gorici in pri poddržnici sv. Antona pod
Kostanjevico. Udeležitev je sploh obilna in kaže, da
mestno prebivalstvo ima še mnogo poštenih življev
med seboj, če tudi pohujšljive glediške igre posebno
v višjih in srednjih (pa tudi nižjih) krogih ukuse za
debro in pošteno jako kvarijo. Treba bi bilo, da bi
se za grde igre ve samo nič ne plačevalo, ampak da
bi bile popolnoma prepovedane. Tistih 1500 gld., ka-
tere da mesto za takе predstave, bi se lahko drugače
obrnili.

Cerkvena olepšava v Gorici vino napre-
duje. Pred leti so č. uradnike popravile prednjo
stran svoji cerkvi; lani se je v cerkvi sv. Ivana
predstelo, tako da je sedaj pravilno zidan. Na Ko-

stanjci trpela je poprava (večinom malarija) nad leto. V tem letu se je pa popravljalo nič manje nego v štirih cerkvah. Podtarci so svetičili svoj zvonik, ki se zdaj lepe vadigajo proti nebnu. Sprednja (vhodna) stena velike cerkve je od zunaj popolnoma prenarejena in popravljena, ali dovršena bo še le na pomlad, ker se je delo zdaj ustavilo. Nad vhodno vrati v zid pride kip neosmadeževane M. D. s kararskega marmora, ki bo stal nad 1000 gld. Pri sv. Antonu pod Kostanjevico popravila se je prednja stran in vhodna vrata ter vsa notranja cerkev. Na stropu in ob volikem altarji kloče primerna slikarije božji hram. Nad glavnimi vrati od zunaj postavljen je v zid oni kip sv. Antona Padovanskega, ki je bil nekdaj nad vodnjakom na Trgu sv. Antona, poravnal pa dalje čez pred mostom dolko šele v nekdanjem Edle-govem posegu. Pri sv. Ivanu dopolnila se je letos oprava notranjih sten in stropa s prav lepimi slikami, da se zdi cerkev skoro nova. Oni kip sv. Janeza Nepomučana, ki je bil nekdaj na mostu ne Koreji, prenevel se je više na cesto, ki vede proti pokopališču, na nov malih moat, ki se je sesidal čez Korej.

V Kosani ustanovilo se je „Bralo društvo“. Do zdaj steje uža kakih 50 dlanov; lep zadetek. V nedeljo 19. t. m. popoldne bodo občni zbor, pri katerem se bo volil stalni odbor. Z ustanovitvijo tega društva naredil se je za Brda zoper lep korak; le pogema in vstajnosti je treba; vseh ne izostane!

Primerna boljšnica. Ni ga skoro primernejšega boljšnega darila nego je lepa in natančna kopna ura. Traje ves človeški vek, ima vedno svojo vrednost in zdržuje korist z lepoto. Na najmenitnih razstavah večga sveta so bile s prvimi nagradami odlikovane in učinkovito slavo ure remontoarke Conkling akcijiske družbe v Birminghamu, česar oglaša prinašamo danes na zadnji strani in na kateri posebno opozarjam svoje braloce. Kdor bi si kaj naročil, naj v naročilu pové, da je iz našega časopisa razvidel oglas in prav bi bilo, ko bi nam pozneje tudi kdo poročal, kako je z uro zadovoljen.

„Cerkvene pesmi“ nabранe med slovenskim narodom, izdelo in saločilo cecilijsko društvo za goriško nadškočijo, zvezek I. in II. po 55 kr., oba zvezka skupaj 1 gld., po pošti 5 kr. več, se dobé pri M. Coppagu bukvartu v Gorici in v katoliški bukvarni v Ljubljani. Društvenikom razpoljuje se knjiga s prošnjo, da bi poslali letino denarničarju č. g. Jož. Godniču, kaplanu v Solkanu, drugade ne dobijo k letu ničesa.

■ Želodčne bolezni ■ hitro in gotovo ozdravi **jeruzalemski balzam**

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbriati v raznih želodčnih bolezni zdravilo, katero bi v resnicu odgovarjalo namenu, ni lahka stvar danes, ko se prodajajo vsakovrstna tako zdravila.

Vodi del onih kapljic, izločkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letičimi besedami, ni drugača kot prevare, pogosto že škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znani po svoji priprosti sestavi in po oživljajodi svoji moći na želodčne žive, si je pridobil prednost pred vsemi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepajoče modi kineškega rabarbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnom uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerednega prebavjanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetim senci, gnusu, riganju, rabansiju, hemorojdalnim težavam; pomaga tudi proti zlatencici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zalogu v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.

V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisce.

Vojška zlatanina. Franz Kühmayer & Comp. V Požunu. Pressburg.

Pripravljajo svoje c. k. priv. bogato posrebreno in posledeno blago z drata in potrebštine na uniforme, ki imajo 25-35 odstotkov slatkine rade, ki so bile odlikovane na dunajski svetovni razstavi z dvema največjima odlikama in na razstavi v Budapešti z velikim častnim diplomom Edina tovarna v Avstro-Ugarski, ki izdeluje same od začetka do konca. Ceniki brezplačno. Ponosna vojaška zlatanina in srebrnina edkupuje se po najpotestnejši ceni ali pa se zamenjuje z novo.

VAŽNO ZA VSACEGA.

Akcijsko društvo «Conkling Manufacturing Company» v Birminghamu na Angleškem razpoljuje vsele zlastega značaja postavine za poslovilje in morebitno tudi posamežne žepne ure remontoarke, ki imajo po vsem svetu dobro ime, in sicer karavcoli v Evropi poštne in carne prosto po naznačenih cenah naravnost v kilo, ne da bi naročnik s tem imel kakšne silnosti. Mi izdelujemo kot posebnost (specijalitet), samo ure remontoarke, ki se navajajo pri držala brez ključa. Navijanje brez ključa je pri urah najpraktičnejša in najimenitna iznajdba našega veka. Ne da bi bilo že treba ključa iskati navije se ure s tem, da se držala obrača. Potovala torej ni treba odpirati, kočeje se ne zaprati, olje ne ispuhi, zmet se ne more zlomiti in za popravljanie take ure ne potrebuješ niti desetege dela kakor pri urah stare sestave, ki se je že prelivile.

NAJBOLJŠA SREBRNA URA s sekundnim kazalcem, z modnim, lepo graviranim pokrovom in kristalnim stekлом	9.-
z dvojnim pokrovom	12.-
18 karatna zlata ura s plodčitim kristalnim stekлом, gladkim pokrovom z monogramom, grbom ali z elegantno graviranim okraskom, za gospo	20.-
večja za gospode	23.-
z modnim dvojnim pokrovom, s 13 rubini, izvrstna in trajna ura, manjša za gospo	30.-
večja za gospode	35.-
Royal-Chronograph z $\frac{1}{4}$ sekundnim kazalcem, posebno močnim pokrovom krasno graviranim; izvrstna dela (take ure prodajajo prekupe po 120 gld.)	50.-
ista ura z dvojnim zlatim pokrovom (namesto odprtga urnika)	72.-
Imperial-Calendar-Chronometer kaže mesec in dnevne z $\frac{1}{4}$ sekundnim kazalcem v sredi, ima 3 posebno močna zlate pokrove, najkrasnejša pravika ura mej vsemi, ki se izdelujejo, katera prekupci ne prodajajo nikdar izpod 250 gold.	90.-

Poštne in carne prosto kamorkoli poslana.

Monogrami, gribi i. t. d. stanejo 1 gold. posebe.

Angleške ure so priznane kot najboljše na svetu, ter kar se tiče natravnosti, dobrega dela in trajnosti imajo brezpogojno prednost pred Švicarskimi. Kdor jo naroči neposredno prihrani nad 50%, kajti prodajalci ne delajo sami nobenih ur, temveč dobivajo jih odtod in zahtevajo neprimerno visok dobitek. Mi ne delamo sleparških reklam, noi ne ponujamo robe ena pol zastonje, ali cipod cene, katero stane naša. Tega ne dela nikdo. Temveč zanašamo se na razumno sodbo občinstva in na dobro znano poštne ime naše firme, katero smo si pridobili z 22 letnimi vestnimi in skrbnimi delovanjem. Mi izdelujemo samo najboljše srebro in jedino 18 karatno zlato, in so vse za razpoljitev pripravljene ure regulovane, dobro v marokansko skrablico vložene in se lehko tekojo rabijo. Poročno pismo na 3 leta je priloženo in oskrbujemo tudi vsako popravo, ako nam se ura poštne prosta dospoji, v teku treh let brezplačno. Za garancijo skrbne in poštene postrežbe dajemo ure tudi na tremesečni poskus, t. j. kupec ima pravico v tem času, aby bi s kupljeno uro ne bil povsem in brezpogojno zadovoljen, poslati nam uro nazaj, a mi mu povremo ceno, ne da bi mu kaj odigli. Plačuje se lehko v vsakovrstnih bankovcih ali poštnih markah, ali pa se nam plačilo lehko nakaže po poštih nakaznicah. Vsako naročilo, tudi najmanjše naročilo zvrši se z jednako skrbijo še istega dne in naročnik jo dobí v štirih dneh v roke.

Napis naredi:

CONKLING MANUFACTURING COMPANY,
55. Alma Str., BIRMINGHAM (ENGLAND).

Pod ugodnimi pogoji vprejemajo se agentje in komisjonarji.

HAIR-MILKON

(mleko, ki pomlača lase) daje lasem pravotno barvo iz mladih let. — Nikoli ne pobledi! — Popolno neškodljivo! — Velika stekljenica stane 2 gld. — Prodajalci: J. Cristoforetti, dvorni lekar v Gorici. — Praxamarer, Prendini, lekarji v Trstu. — Ed. Mahr v Ljubljani. — Pellé v Celji. — Martins v Mariboru. — Rodinis v Pulji. — Tromba v Rovignu.

V sredni Rasttelja.

ANTON POTATZKY

V GORICI.

Oblina in mnogovrstna zalogu
korimberških, galanterijskih, malih reči in igrač
na debelo in na drobno.

Meseca decembra božična razstava igrač in galanterijskega blaga (lepotij). Velika izbira lepotic, avči in svečnikov za božično drevo.

Posebnost:

VRTNA SEMENA

najboljših plemen.

Za bodočo pomladansko setev priporočam svoja slavno znana deteljna in travna semena.

V sredni Rasttelja.

Rusko olje zoper protin

edino, mnogo tisoč krat sponeso korenito sredstvo zoper protin, trganje, bolezni v križi, umre ude itd. itd. Nekdo ni se varal v svojih nadah! Naj se ne opusti poskušanja. Vsakdo bo iznajdeljalu hvalezen! Cena 50 kr., 1 gl., 2 gl. Glavna zalogu v Engel-Apotheke na Dunaju, I. Am Hof 6.; v Gorici pri J. Cristoforetti-ju, lekarji; v Trstu pri A. Praxmarer-ji, lekarji.

SAMO

v največji krojačnici in zalogi

GOTOVE OBLEKE

IGNACIJA STEINERJA

v Gorici

najhača se vedno na poljubno izbiro izdelana obleka najnovnejšega kraja za može in za otroke od 8 let naprej po najnižjih cenah.

Posebnosti

v modnih stavbeh za gospode, n. pr. Menčikov, Havelak, Ulstercoat, nemodljivi plači za dež, kožuhovine, gete, gomače, toliko za lov, kolikor za spreهد in dom.

Novosti

toliko za gospode, kolikor za mladenke in dekleta v veliki in aznolični množini, z vzorci iz prvih tovaren iz Pariza, z Dunaja in iz Berolina glede Watterprooff, Sacchetti, Dolmann, plaščev, kožuhovin, nemodljivih halj iz gome, jop vseh barv in v raznih oblikah, in vse to v posebni sobi, ločeni od štacune, kjer je vse preskrbljeno za primerjanje.

Osrednja zalogu

izvirnih jep prof. J. Jaeger-ja po tovarskih cenah in oblej po istem sistemu.

Bogata zalogu toliko zunanjih kolikor domačih rob za šivanje po meri.

Za častito duhovščino

zimske plači, povrhne suknje, talari, hlače, jopiči, domača obleka v veliki izbiri.

SCHNEIDER
für Civil
und Militär

ME. POVERAJ
Sartoria al modello di Perigi.

IZDELUJE
vsakovrstne
oblike

EDINA

največja in najnovnejša krojačnica

in ZALOGA VSAKOVRSTNEGA SUKNA

ter gline oblike in gline načina.

2-3 metra blaga iz mehane fine volne na eno obliko od 5 g. 50 k. naprej

cela oblika inverzno izdelana po novi legi od 9. — naprej

Naročbe se hitre in lčno izvršujejo po najnovejšem kroji

in pošteni ceni.

V Gorici, na Travniku, poleg koprime.

(Hobina roda), orja
talako lepilo (ni har-
vilo), sholjano in ma-
goravno skukeno po
polno voljno.

prof. dr. Hollý, delo celo
zavarovane in zagorelo na obrazci
ter odpravlj. likih, breditve

Prodajalci: J. Cristoforetti, dvorni lekar v Gorici; Prax-
amarer, lekarji v Trstu; Ed. Mahr v Ljubljani; Prendini, lekarji; Martins v Mariboru; Rodinis v Pulji; Tromba v Rovignu.

prodajalci: J. Cristoforetti, dvorni lekar v Gorici; Prax-
amarer, lekarji v Trstu; Ed. Mahr v Ljubljani; Prendini, lekarji; Martins v Mariboru; Rodinis v Pulji; Tromba v Rovignu.

prodajalci: J. Cristoforetti, dvorni lekar v Gorici; Prax-
amarer, lekarji v Trstu; Ed. Mahr v Ljubljani; Prendini, lekarji; Martins v Mariboru; Rodinis v Pulji; Tromba v Rovignu.